

BULETINUL AGRICOL **AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ A JUDEȚULUI ARAD**

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor

Apare la 1 și 15
a luni.

Abonamente:
Pentru jud. Arad pe un an Lei 50 —
Pentru alte județe, pe un an, 100.—

APARE SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET PREZIDIAT DE D. Dr. ADAM-IANCU, PREȘEDINTELE
CAMEREI. REDACTOR RESPONSABIL: PAVEL GRECU, SECRETARUL CAMEREI.

CUPRINSUL:

	Pag.		Pag.
1. Spicuri agricole	67	6. Aceea, da — a fost colaborare...	71
2. La moartea lui Petre Don	68	7. Tuturor Eforiilor și Asociațiilor de pășunat din	
3. Îngrijiți pomii fructiferi	69	județul Arad	72
4. Demonstrațiile de arat	70	8. Publicațiune (tăierea și transportul nucilor) . .	73
5. Scrisori dela cetitori	70	9. Publicațiune (vânzare de altoi)	74

Spicuri agricole

— (Din viața agricolă a jud. Arad) —

1. Însămânțările de grâu

O vreme admirabilă a îngăduit plugarilor arădani să-și sămene grâul în condițiuni minunate. Pământul prăjit se revărsa după plug, ca năsipul. O bună parte din sămănături au răsărit dese ca peria.

La poalele Podgoriei, în regiunea Șiriei, șoarecii dijmuesc sămânța aruncată în pământ. Sau comandat mai multe kgr. de baccili de tifusul șoarecilor, cu care sperăm — mai ales acum, că au început și ploile — să micșorăm numărul acestor cumpliti dușmani ai plugerului.

Sămânță de grâu — au avut plugarii noștri, cu excepția câtorva comune din „Luncă” și din regiunea Sebiș-Hălmagiu, unde holdele de grâu au fost în bună parte distruse de șoareci astă vară. — Camera a distribuit 15 vagoane grâu Bancut 1201, și dacă n’a distribuit mai mult, de vină au fost mai multe împrejurări asupra cărora vom insista altădată.

În anul acesta credem, că se va sămăna cu 15-20% mai mult, decât în anul trecut.

2. Culesul viilor

În anul acesta de relativ belșug — inima podgorenilor s’a înegrit de negrul strugurilor

putrezii de diverse boale criptogramice. Cine a recoltat un sfert din ceea ce a avut anul trecut — s’a socotit om cu noroc. În schimb — vinul va fi de calitate superioară, mai superior decât cel produs în 1932.

Camera, cu Școala de viticultură Miniș, a organizat stațiuni de avertizare, cari au scopul de a atrage atențiunea viticultorilor, în primul rând, cum și când trebuie să facă stropirile. Ni se spune, că cei ce ar fi urmat întocmai sfaturile date — nu ar fi azi așa de triști ca ceilalți, cari se cred atât de învățați, încât nimeni nu i mai poate învăța.

Camera a comandat dozele cuvenite de fermenți selecționați și elevii școalei dela Miniș cu inginerii agronomi ai camerei — au stat tot timpul la dispoziția podgorenilor pentru învățarea lor, cum trebuie să folosească acești fermenți.

3. Premiera celor mai bune grâne

Camera agricolă din Arad — de ani de zile obișnuiește să facă analize de grâne premiind pe cele mai bune. În acest an cercetarea grânelor în pecioare, la treerat și examinarea lor după aceea s’a făcut pe o scară mai întinsă. Sâmbătă în 30 Octomvrie a fost pre-

mierea celor mai bune în cadrul unei manifestări agricole de toată frumusețea. Vom stăruî în numărul proximo mai pe larg publicând și numele premiaților.

4. Cei mai buni gospodari

Ministerul Agriculturii ne-a cerut, și noi ne-am executat: să alegem pe cei 3 mai buni gospodari în fiecare sat, dintre aceștia 3 pe plasă, și dintre aceștia — trei pe județ.

Alegerea a fost grea, deoarece buni gospodari în județul Aradului — slavă Tatălui sunt destul.

Totuși s'a făcut. Ei sunt: Botaș St. din Grăniceri (peste 20 jugăre), Orga O. din Pecica (10-20 jugăre) și Pacu N. din Curtici (până la 19 jugăre), cărora li s'a dat ca premiu un plug, pe care și l'au ales ei. Și premiarea acestora s'a făcut tot la ziua de 30 Oct. c.

5. Ne-au sosit tractoarele

Județului Arad, Ministerul Agriculturii, l-a repartizat 8 tractoare. Dintre acestea au sosit la 21 Oct. c. patru, cari au fost concentrate în centrul de motocultură Macea-Curtici.

Consiliul camerei a decis, să se are în primul rând celor ce nu au trăgători și colo-

niștilor. Aceștia se vor anunța la primăriile respective urmând ca să se are celor ce sunt învecinați. Cum sămănatul grâului e pe sfârșite, se vor face arături adânci pentru primăvară.

Nădăjduim să facem o bună operă cu aceste tractoare.

6. Mașini de sămănat.

Multă lume ne cere mașini de sămănat. Consiliul camerei a decis, să dea o subvenție de 20%, la care adăugându-se scutirea de vamă și alte înlesniri — înseamnă să primești sămănătoarea cu un preț relativ — destul de convenabil. Spre a se discuta toate amănunțele — sunt invitați toți agricultorii interesați să vină la Camera Agricolă Vineri în 12 Noemvrie c. ora 10 a. m.

7. Expoziție de flori, de pomi și de apărarea paserilor.

Bravi grădinari și pepineriști din Arad aranjează sub patronajul camerei agricole o expoziție de flori și pomi. Se vor adăugi diferite piese din muzeul ornitologic al Camerei: fiind în preajma iernei, paserile trebuie ocrotite.

Expoziția se va deschide Sâmbătă la 13 Noemvrie ora 12 în localul Andreni.

† La moartea lui Petre Don

S'a rupt iarăși o creangă din trunchiul viguros al neamului, moartea nemiloasă ne-a răpit din mijlocul nostru pe unul din cei mai buni curticieni: pe Petru Don Pipoș. Și ne-am cutremurat cu toți. Câteva zile mai înainte era încă în mijlocul nostru plin de îndemnuri cu fapta și cu cuvântul.

Era din tagma oamenilor mai săraci dar bogățiile sale sufletești se revărsau din belșul consătenilor săi.

În locurile unde a fost pus de conducerea noastră, a fost cinstit, ordonat și mai ales disciplinat. Respectuos față de oamenii cu învățătură, blând și iertător dar tot atât de hotărât și perseverent când intervine în interesul țărănilor săi năpăstuiți și al comunei sale natale: mereu un drept de câștigat, mereu o rană de vindecat, iată strădania omului pe care-l petrecem la locul de veci.

Moartea l-a surprins ca pe un vrednic ostaș la postul datoriei când umbla iarăși în interesul sătenilor. Azi galben ca făclia de galbină ceară, stă pe masa asta, stă în nemiscare, dar duhul său plutește printre noi.

În fața sicriului său și în momentul când

intră pe cărările veciniei, nu avem altă dorință mai arzătoare, decât ca viața și felul său de a trăi, să fie pilde luminoase pentru generațiile de țărani, cari ne vor urma.

Respect și onoare în fața mormântului deschis!!

Inchinați steagurile cu negru zăbranic în fața hotărârei Dzeești.

Mergi în pace drag tovarăș pe cărerile veciniei.

Iar noi în loc de bocete facem legământ că vom duce mai departe lupta susținută cu strădanie de tine — în interesul neamului și al bunilor gospodari.

Fie-ți țărâna ușoară și amintirea binecuvântată.

Dr. Adam Iancu
președinte

Comercianții de semințe de plante de nutreț și semințe de plante horticoale pentru că să poată exercita acest comerț — trebuie să ceară autorizație până la 12 Decemvrie c. dela Min. Agriculturii prin Serviciul agricol județean, unde se pot lua cuvenitele informațiuni.

Ingrijii pomii fructiferi!

de Ing. Agr. Ioan Crișan-Șiria

I

Pe zi ce trece, vedem că pomii noștri fructiferi, de toate esențele (speciile), produc mai puțin și de o proastă calitate, dar cu toate acestea, puțini sunt aceia cari caută să și explice cauzele cari determină acest lucru.

Atacuri puternice de omizi ale fluturului alb (*Aporia croataegi*), se semnalează în fiecare primăvară, distrugând în special la meri, peri, pruni și chiar la caiși, de multe ori, aproape toate frunzele, în cât pomul, dacă a făcut fructe, rămânând fără frunze, este expus p'eișii.

La măr în special, pela sfârșitul lunii Mai și în Iunie, micile omizi ale moliei mărului (*Hyponomeuta malinella*), continuă opera de devastare începută de omizile fluturului alb, împânzind merii noștri cu un păenjenis fin și dându-le tristul aspect ruginiu de toamnă.

Nu mai vorbesc de atacurile puternice ale gărgărițelor florilor de măr și păr (*Anthonomus pomorum* și *Apyri*), cari în regiunile muntoase ale județului, isbutesc în fiecare primăvară să distrugă până la 80—90% din florile pomilor și de atacurile viermilor de fructe (*Carpocapsa*), cari pun aproape în imposibilitate pe consumatori de a obține un fruct nevătănos: Apoi de atacurile tot mai intense ale păduchilor vierzi și negri de frunze, cari la piersec, prun și cireși, produc pierderi enorme pentru a încheia gama acestor atacuri cu păduchele lănos (*Schizoneura lanigera*) și cu toate speciile de păduchi țestoși, printre cari și cel mai periculos, păduchele de San-José (*Aspidiotus perniciosus*) — care a luat o răspândire destul de mare și la noi în județ, în special în regiunile de câmpie și la deal, acolo unde s'au făcut plantațiuni cu material infectat.

Nu sunt numai acestea cauzele cari fac să pierdem recoltele pomilor noștri, ci efecte tot așa de rele asupra sănătății și fructificației pomilor au și o mulțime de boale cryptogamice (ciuperci), dintre cari voi enumera câteva în cele de mai jos:

Cine nu a văzut în primăvară, când în urma câtorva nopți și zile cețoase, în multe locuri, întreaga recoltă de vișine și 40—70% din recolta de caise, a fost distrusă? Toată lumea a putut observa micile rămurele cu florile, sau chiar cu fructele pe ele, cum s'au uscat, parcă ar fi fost atinse de brumă sau de îngheț, iar în unele părți mulți caiși dintre cei

mai tineri s'au uscat complet și totuși puțini își dau seama că acest dezastru a fost cauzat de o boală cryptogamică (o ciupercă — *Monilia laxa*), ce a atacat ramurile cari s'au uscat și mult mai puțini sunt aceia cari au căutat să taie aceste ramuri uscate și să le ardă, pentru a împiedeca răspândirea boalei.

Tot așa de mari ravagii fac apoi și alte boale de acestea, dintre cari menționez numai putrezirile și pătările tuturor fructelor, care pe unele le fac necomerciabile, iar altora le scade prețul într-o așa de mare măsură, încât producătorul, după ce a avut o recoltă slabă, primind pentru ea și prețuri derizorii, nu îndrăznește să facă nici un fel de cheltuieli pentru remedierea răului.

Pe lângă răul cauzat de aceste boale cryptogamice și de insectele și omizile enumerate mai sus, sunt încă multe alte cauze cari duc la pierderea recoltelor și unele cari duc chiar la distrugerea pomilor.

Ne aflăm în preziua unui sezon în care dacă vom ști să ne îngrijim livezile și grădinile de pomi, vom putea spera la recolte îmbelșugate și de bună calitate, dar pentru a ajunge la aceasta, nu trebuie să ne descurajăm după prima încercare și mai ales nu trebuie să ascundem pe aceia cari nu-și îngrijesc pomii și de pe urma cărora au de suferit și cei ce fac aceste lucrări, ci aceștia să fie denunțați organelor de control pentru a fi pedepsiți conform legilor în vigoare. Să nu credem apoi că dacă am făcut o curățire a pomilor și o stropire de mântuială, vom obține fructe cum nu se poate mai frumoase și în cantități enorme, pentru că pomii au ajuns într-o situație așa de rea, încât e nevoie de multă muncă din partea noastră, pentru a-i readuce la starea de productivitate ce o aveau înainte, când numărul insectelor, al omizilor și al boalelor distrugătoare erau aproape neînsemnat și când pomii nu erau atacați într-o așa de mare măsură de mușchi, licheni și putregaiuri.

(Va urma)

Demonstrațiile de arat

În zilele de 25—29 Octombrie am aranjat cu pluguri dela Reșița Sack Rudolf din Lipsca și frații Eberhart din Ulm Germania — demonstrații de arat în centrele Curtici, Pecica, Chișineu, Sebiș și Ineu, unde s'au adunat în mare număr și plugarii din toate comunele învecinate.

Ștopul a fost: plugarul să vadă, cum lucrează plugurile din fiecare trei fabricate, și astfel să-și cumpere pe acela, care socotește el, că ar corespunde mai mult felului său de pământ. Noi nu avem preferință pentru nici un fel de plug, noi avem numai datorința de a da posibilitate agricultorilor ca să cunoască mărcile cele mai bune și treaba lui, *dintre aceste bune*, pe care o crede cea mai bună, pe care și-o alege. Și câtă nevoie e de atari demonstrații în județul Arad, nici nu și-ar bănuia cineva.

În regiunea Curtici e introdus bine plugul Rud. Sack, ca de altminteri — pretutindeni în județ, fiind o marcă mai veche, bună, cu renume mondial. Munca lui a fost privită cu drag — deși unii au găsit că nu ar lucra destul de așternut.

În schimb, în regiunea Pecica — se pare

că lumea are aprecieri deosebite pentru plugurile Reșița. Fără îndoială, că lucrează bine dar în terenurile mai grele, mai compacte — oțelul din care e bătut nu are întotdeauna tăria suficientă. La orice caz, a fost o bucurie pentru noi să vedem, că plugurile dela Reșița lucrează bine și sunt pentru aceasta apreciate de foarte mulți plugarii din județul Arad.

Pentru plugurile Eberhart — zilele acestea au fost zile de triumf. Lucrează ireproșabil. Și mai ales plugarii din regiunea Chișineu și Ineu unde aceste pluguri sunt mai bine introduse — s'au exprimate elogios despre ele. Elogios, dar în aceiași vreme — s'a arătat pretutindeni, că atâta vreme, cât vor fi așa de scumpe — cu greu se vor putea cumpăra de plugarii arădeni în măsura, în care ar dori.

Zilele acestea ni-au servit și nouă, specialiștilor, extrem de multe învățături. Le vom așterne în această revistă, deoarece sunt chestiuni, dela soluționarea cărora — deplinde în bună parte progresul agriculturii din acest județ.

Pavel Grecu

Scrisori dela cetitori

Onorată Cameră Agricolă

Stimate domnule Director,

La adresa dumneavoastră din 17 Septembrie vă comunic că soiurile de mere mai potrivite în regiunea noastră sunt Jonathan, Ranet și Patul aceste 3 soiuri merg frumos și rodesc mai bine în pământurile noastre. Mai sunt încă șiculaneele, mere foarte bune acestea însă nu rodesc regulat. Nu știu ce ar fi cauza abia la 3—4 ani rodesc odată. Perii sunt pușini în regiunea noastră și de soiuri proaste. Încă nu e bine stabilit ce varietate ar fi potrivit să plantăm. În direcția asta am rugat camera agricolă să ne stabilească un soi potrivit, cu care să putem sădi cam dela Sebiș Buteni — până la Gurahonț. Prunii avem mulți, foarte mulți, însă nici unul de soi nobil altoit. Abia anul trecut am plantat eu ca începător vre-o 40 de bucăți Victoria dela pepinieră G-honț. Prunii cei mai roditori în regiunea noastră sunt prunele roșii sau pietroase și carandanești, cum le zicem noi, rodesc foarte bine dar nu sunt bune, numai de Țuică. Avem și pruni bistriți foarte mulți, cresc bine, merg frumos, însă nu știu din ce cauză nu rodesc abia la 3—4 ani odată. Sunt livezi întregi, care în răstimp de 15 ani au rodit abia de 2 ori. Poate că dacă s'ar cerceta de către specialiști, s'ar afla, ce e cauza nerodirii prunilor bistriți căci acum 20—30 de ani rodeau regulat și erau cel mai bun izvor de câștig al plugarului, Acum nici

nu îl mai plantăm. Afară de asta toată regiunea e invadată de o mulțime de soiuri de insecte, cari ne nimicesc complet recolta chiar și în anul în care ar trebui să fie belșug de fructe și noi, singuri, fără ajutorul dumneavoastră, nu suntem în stare să le combatem. Eu singur din tot Ținutul am probat primăvara trecută am stropit cu libex universal, la urmă cu var contra gărgăriței. Dar nici eu ca și toți ceilalți nu am avut nici un măr, lea stricat gărgărița pe toate, lumea ma luat în taină, că lupt contra voinței lui Dumnezeu. Eu însă tare cred că am greșit: nu am știut să aplic ori nu am preparat soluția bine ori chiar ce e mai important, nu am stropit la timp.

Voi proba și anul acesta, mi tare frică că noi singuri fără dumneavoastră nici un rezultat nu ajungem numai bani spesați înzadar și timp pierdut, e greu, e greu început.

Deaceia eu aș propune să se formeze o echipă de specialiști în frunte cu un inginer, cu aparate cu tot ce lipsește pentru combaterea insectelor aceștia să ne stropască pomii în toată regiunea, nu gratis ci cu o plată oareșcare dar fiecare proprietar de pomi să fie silit să o facă.

Cu sămânța de trifoi stăm și mai prost pânăcând acum-a 10—15 ani producea un jugăr cât 3—4 quintele sămânță, azi abia 15—20 kgr. o distrug a-

pionii, cari s-or mulțit acum de vreo 2 ani la extrem, ar fi bine, studiată chestiunea serios și aflat o soluție, eu propun să se stropească toate holdele trifoieste cu arzola or alt preparat chimic, ori poate e mai practic și mai eficient să se interzică sămânțul trifoiului pe vreun an sau doi până pier toți apionii în timpul ăsta camera să deie cu preț minim ceva sămânță de iarbă care să înlocuiască fânul de trifoi și apoi cred că pe timp de vreo 10 ani iară putem produce trifoi fără apioni.

Mă scuzați domnule director de puține calcule.

La noi în Buleni din 3500 jug. cat. pământ aratori în tot anu avem 800 până la 1000 jug, sămânțat cu trifoi, dacă am putea recolta pe fiecare jugăr 2 q. ar fi $2 \times 800 = 1600$ q. sau 16 vagoane sămânță de trifoi ce ar face cu 30 lei per kg. 4800000 lei. Sumă fantastică ce nici în vis n'a văzut-o satul meu niciodată.

Și îmi vine să cred că dacă cândva s'a putut produce pe o unitate de suprafață o cantitate și azi se poate tot aceeași cantitate. Dară nu cumva am ajuns și noi la o epocă unde nu mai putem face sămânțe la trifoi cum zice că sunt unele țări nordice, Germania, Olanda, Danemarca, unde fânul, spun unii, e foarte abundent sămânță însă nu i deloc, atunci zadarnic am încerca ori ce, suntem siliți a ne resemna. Scuzați-mă domnule director că v'am răpit timpul cu cetitul lungii mele scrisori și poate nu e convins din partea mea că v'am propus atâtea lucruri, dar mă veți ierta că sunt țăren fără multă carte și or cât am

probat să scriu de concentrat tot atât mie eșit de lung. Am înțeles, și asta mă face să scriu, că contra dușmanilor noștri în agricultură trebuie să luptăm colectiv și solidar.

SIMION MOȚ

166 Buleni

Nota Redacției: Ne-am adresat mai multor pomicultori — vreo 80 — să ne comunice, după experiențele lor, cari pomi dintre acei, al căror rod se poate vinde și în altă parte — rodesc mai bine în satul lor? Din aceste cunoștințe și studiile făcute de noi am alcătuit *sortimentul* pentru fiecare regiune, adică vom alege 4-5 varietăți, pe cari le vom înmuși și le vom recomanda să se cultive în *valea* respectivă. Am publicat scrisoarea țăranului Moț, cum a scris-o el, pentru că e interesantă, atinge necazuri, cari sunt ale unei lumi întregi. Vom face și echipele, de cari amintește el, căci am mai făcut, ne vom mai război și cu apionii, căci ne-am mai războit, dar toată truda, zdroaba și războiul nostru degeaba vor fi, dacă nu se vor înregimenta sub flamurele noastre toți cei interesați, toți acei pentru cari vrem să ne trudim.

Nu vi se pare straniu: să nu fi sprijinit de acela, pe care vrei să-l mântuști din valurile mizeriei? Bă încă, să-ți mai stornească și vorbe rele? S'ar întâmpla asta la comercianți, la m. șteșugari? Dar — vom mai sta de vorbă.

P. G.

Aceea, da — a fost colaborare..

Tot timpul, tovarășul meu de drum, căuta să-mi demonstreze, că ar fi o lașitate, dacă n'aș înființa cooperativa cea mare, despre care am pomenit în primele zile ale sosirii mele aci. Viitorul i-ar fi asigurat. — „Dar tu însuși spuneai, — îmi spunea acum el — că, dacă nu s'ar ocupa cu altceva, decât numai cu valorificarea fructelor — și ar face enorm de mult. Dar, unde sunt ouăle, smântâna, untul — după cari de-atâtea ori aleargă bucătăresele — ierte-mi-se vorba — cu limba scoasă? Apoi, nu crezi că ne-am putea amesteca în problema valorificării și a animalelor pe calea exportului? Și ce..

— Iar ascultă prietene: sau ta-i și mă lași să mai vorbesc și eu, sau mă întorc pe-o parte — și dorm.

— Bine, bine, dar nu te agită problema nu...??

— Nu mă mai agită. Am fost o grămadă de ani profesor de școală de cooperatie, am înființat sau am participat la înființarea câtorva duzini de cooperative, bănci populare, și toate drăciile de syndicate, am un frumos trecut cooperativ, așa, că am dreptul și sunt copleșit — să fiu trecut la adormire

— Doamne sfinte, dar ce a', ce te-a putut înfuria astfel?

— Multe și nimic. Scurt zis însă: nu se prea potrivește cu firea noastră — cooperativă. Unde-i numai un Român, se gândește, și nu numai gândește dar și face — bravuri. Unde sunt mai mulți, vor fi câțiva

ca să se cugete, cum ar putea trage câștig din prostia celorlalți.. Nu te burzului. Recunosc cooperativă de un mare lucru. Zeci de milioane de oameni s'au înregimentat sub steagurile ei. E o măreață oaste, care săvârșește minuni. Dar nu — pretutindeni.. In ce ne privește pe noi — suntem prea individualiști, prea egoiști — prea fără pregătire sufletească pentru primirea acestei evanghelii superbe.

— Dar avem atâtea exemple cari dovedesc destoinicia noastră. Insuși tu povestea despre niște Românași dela Sintești cari s'au dovedit minunați cooperatori.

— Avem. Dar cele mai multe sunt de celelalte. Totuși vor trebui să se adune cei slabi, ca să răzbească în viață. Și noi slabi suntem. Cei mai mulți dintre noi. Dar, cum, sub ce formă — iată ce nu știu.

În vremea asta am ajuns la Zărand, (oamenii par că îi zic: Sărand?) La primărie, numai un tinerel, care ne îndreaptă, unde e primarul, căci el e mașinist.

De fapt, în colțul dela primărie — un „bibol“ sufla amarnic. Ne apropiem pe îndelete și privim nedumeriți. Sus la guri — unul cu nădragi de surtucăr; jos la saci, iar unul cu nădragi de surtucăr; la locomobil — cineva, iar cam așa.

Ce naibă, gândesc în mine, doar n'o fi așa portul pe aici? Mirarea fu și mai mare, când colo la căratul snopilor văzu o leliță, îmbrobodită, cam prea îmbro-

bodlă, și care și după îmbrăcăminte și după purtare se vedea a fi neam mai subțire.

— Ce vreau domnii?

— Vrem să vorbim cu primarul.

— Acela eu sunt. Mă rog..

— Ei, lasă, văd că nu mai aveți mult, mai așteptăm. Du-te la mașină, nu care cumva să fi omoare Nemji.

— Care Nemji domnule? Aci suntem numai Români.

— Cum Români bre, doar nu vă trădează portul?

— Apoi stai domnule director, că nu-l așa. Aici suntem — în cooperatie. Toți pentru unul. Acest unul e ala de sus, care vără snopii în mașină, căci al lui e — orzul, iar el e vrednicul nostru director școlar — Cizmaș Mihai. Asta, sfârleaza de colea, care dă zor celor doi să care snopi și mai apucă și ea câte unul, e soția dsale — cocoana Fifi. Și aici ți-l ține sub continuă observație. — Dar, păzia — că ți te lovește cu sacul. Asta, vezi, care umflă sacii — e stinția Sa, părintele Ungureanu. Ajutorul lui, cine ar putea să fie? Crâșnicul. — Ajutorul meu — e ceva mai dihal — e dl Laicu, ferarul satului. Când se spală, nu e așa de negru. Țștia de pe aici, cari trag snopii, paiele — tot așa sunt mă rog cu toții funcționari publici — de treaptă mai joasă..

— Precum, văd eu — aci e toată domnia satului. Ar trebui să vă laud, dar mie îmi vine să-i plâng de milă — satului. Dacă vă înțelegeți așa de bine, atunci val de buget și de celelalte venituri obștești. Iartă-mă că vorbesc așa — dar așa e. Trebuie

să fiți toți dintr'un partid și vă felicit pentru disciplina asta strașnică.

— Fii cuminte Domnule! O bagi pe cucoana Fifi într'un partid cu dascălul, măcar că îi e soț? Dânsa trage a joale lăine, noi ăștia bărbații, dar mai ales dracii ăștia mai mici — ar trage dacă ar avea la măsca. Iată deci o nepotrivire. Apoi pe dascălul nu-l cunosc eu, că se uită gales către rotofani? Iar, părintele, cică e ordin mai înalt să sprijinească pe Goga-Cuza-Vaia-Zelea, cine mai știe pe care? Numai eu, primarul Ghiga, reprezintă guvernul.

— Dar, asta nu vă împiedecă — să fiți una acuma.

— Dar, ce era să facem? — răspunse părintele Costi. — Să lăsăm orzul dascălului să se strice? Și așa e cam atins puțin, n'auzi cum geme batoza, de reavăn ce e. Apoi dascălul — de unde avea să aibă bani pentru popice?

— Aha, vasăzică nu numai adevărata dragoste de frate v'a îndemnat la fapta asta bună?

— Ba și aceasta domnule, dar nu știu cum ești Dta, par'că ai fi picat din altă lume. Face el Românul și din dragoste frățescă, face însă cu adevărat, când — are un *interes*. Ai priceput?

— Cum să nu, frate Ghigă..

.....
Până acasă, și iată și după aceea m'a urmărit splendida imagine dela Zărând. Aceasta da, mai înțeleg și eu, — colaborare... cooperare. În aceeași vreme însă — imi, zumzueau ca niște bondari vorbele lui Ghiga: *că Românul face cu adevărat, când are un interes.*

Pala.

EFORIA JUDEȚEANĂ DE PAȘUNI-ARAD

Nr 1411/937.

Tuturor Eforiilor și Asociațiilor de pășunat din județul Arad

D-le Președinte,

Deoarece se observă că, sume destul de importante din bugetele Eforiei și Asociațiilor de pășunat se cheltuesc în fiecare an, pentru diferite lucrări de întreținere și îmbunătățire a pășunilor, fără a se ajunge la vre-un rezultat vizibil, din cauza că aceste lucrări se execută în timpuri și împrejurări nefavorabile, avem onoare a Vă pune în vedere următoarele:

1. — Încă în cursul toamnei acesteia, toate terenurile din pășune, ce s'au cultivat în trecut sau numai în anul acesta cu diferite cereale interzise prin lege a se cultiva pe pășuni, *se vor ara adânc*, pentruca în primăvara 1938, să se poată însămânța cu lucernă, trifoi sau borceag (bicău).

În acest scop ne veți raporta suprafețele ce se

vor însămânța în primăvară cu aceste plante, precum și cantitățile de sămânță de care aveți nevoie. Aceste semințe, dacă nu le aveți, se vor procura numai prin Eforia județeană de pășuni, în special lucerna și trifoiul, pentru ca astfel să avem și garanță, că nu vor avea cuscută (torțel călbază.)

2. — Având în vedere că operațiunile de curățire a pășunilor de spini, tufe spinoase, mărăcini și diferite scăeți, se execută la timpuri nepotrivite așa încât se cheltuiesc sume mari fără rezultat și pentru a înlătura în viitor aceste neajunsuri, toate lucrările de acest fel se vor face, după cum se arată în cele de mai jos;

a. — Prima lucrare de curățire a tuturor pășunilor se va face între 1 și 15 Aprilie 1938, în așa fel

ca lucrările să fie radicale, adică toate tufele spinoase și scăeții ce se observă pe pășune la această dată, să fie tăiate din rădăcină, cât mai adânc în pământ.

b. — Cum o bună parte din rădăcinile ce mai rămân în pământ, vlăstăresc în cursul lunii Mai, iar pe de altă parte o mulțime de scăeți își fac apariția pe pășuni, încă în cursul lunii Mai și Iunie, între 20 Mai și 5 Iulie 1938 se va proceda la a doua curățire a pășunii, care se va face tot așa de radical ca și prima.

c. — În cursul lunilor Iunie și August, mai ales în anii secetoși, cum a fost și acesta, apar pe pășune scăeți cum e „*Scaiu dracului*” (*Eryngium campestre*), ce au o putere de răspândire foarte mare și pentru a se putea împiedica aceasta, e necesar ca între 10 și 25 August să se facă din nou curățire radicală a pășunii scoțând din rădăcină toți spinii și scăeții ce s'ar găsi pe pășune și arzându-i, pentru că mulți din ei și-au format și copt sămânța, care dacă ar rămâne pe pășune, ne va zădărnici lucrările făcute.

d. — Acum, în toamna aceasta îndată se vor aduna, unde nu s'a făcut aceasta, toți spinii, scăeții de pe islaz, și se vor arde.

Procedând în felul mai sus arătat, numai în doi sau trei ani consecutivi, va vedea ori și cine, că sumele din bugete destinate pentru acest scop, nu au fost cheltuite zadarnic.

3. — Veți lua măsuri pentru formarea de pepiniere în care să vă creșteți salcâmi (pânarii, rugii), precum și alți arbori și pomi, de care aveți nevoie pentru islaz. Se va ogori pământul, unde va fi pepinieră, încă zilele acestea, urmând ca mai spre iarnă să se desfundă de două rânduri de hârleț. Veți aduna cu copii de școală semințele de salcâmi, gledicie. — Ne veți încunoștința până la 20 Noemvrie cât e suprafața pepinierii, ce o faceți.

4. — Veți lua măsuri pentru formarea de umbrare pentru vite în apropierea fântânilor (dar nu chiar lângă ele), precum și în alte părți ale islazului.

Spre acest scop veți face gropi de pe acum, tot la câte 4 m. una de alta adânci de 70 cm., largi de 100 cm., în cari în Noemvrie sau la primăvară veți planta salcâmi, duzi, plop, nuci, peri etc. Ne veți încunoștința până la 20 Noemvrie ce fel și câți arbori (de 2-4 ani) vă trebuie pentru umbrare, fie acum în toamnă, fie la primăvară spre a ne putea îngriji de procurarea lor din bună vreme cu preț convenabil.

5. — Perdelele contra vânturilor au mare importanță, căci nu atâta soarele, cât vântul e cel ce pârjoleşte pășunea. Aceste perdele se fac din puiți de salcâm jur împrejurul pășunii și chiar și pe pășune pieziș pe direcția vânturilor. Salcâmi se pun la distanță de 2 m. și tot la aceeași depărtare vor fi și rândurile unul dela altul.

Lucrarea aceasta e mai bine, dacă se face acum în Noemvrie. Până la primăvară salcâmi vor fi prinși și atunci numai se vor reteza din fața pământului, pen-

truca să crească groși.

Ne veți comunica până la 20 Nov., câți salcâmi aveți Dvs. și câți vă trebuie să vă trimitem noi acum în toamnă, sau la primăvară.

6. — Bălgarul, dela zăcătorile vitelor nu se va vinde, ci se va aduna, împrăștiat pe islaz și se va grăpa.

7. — Să se grăpeze încă din toamnă cât mai mult islaz.

8. — Vor fi șanțuri de făcut, poduri de reparat, drumuri de tocmite să se facă și acum în toamnă.

9. — Tot astfel la grajduri și alte clădiri, ce veți mai avea, reparațiile să se facă înainte de ce intrăm în iarnă.

Vă punem la inimă buna gospodărire a islazului, pentru că vom lua cele mai severe măsuri contra administratorilor răi, pe cari nu numai, că îi vom îndelătura dela conducere, dar îi vom face răspunzători și materialicește. Lucrările făcute în legătură cu dispozițiile de mai sus la punctele 2 d, 3, 4, 5 ni se vor comunica la 20 Nov. crt., celelalte la data de 20 Decembrie crt.

PREȘEDINTE,
Prefect, Dr. Ion Groza

SECRETAR,
Ing. Agr. Inspector, Pavel Grecu

Serviciul Agricol al județului Arad

No. 2805/1637

Arad, la 22 Iulie 1937

Publicațiune

(Tăierea și transportul nucilor)

Nimeni nu poate tăia un nuc, dacă nu are aprobarea Ministerului Agriculturii, în vederea câștigării acestei autorizațiuni se va face o cerere Serviciului Silvic, când nucii sunt în pădure, sau Serviciului Agricol, când nucii sunt în grădini, pe câmp, arătându-se ce vârstă au nucii, dacă mai rodesc, sau sunt uscați, rupți de vânturi etc. și ce grosime au la 1 (un) metru dela pământ.

După ce va primi autorizația de tăiere, respectivul trebuie să semneze un angajament, că va planta alți trei nuc și va depune — ca garanție — suma 200 lei la Casa de depuneri pentru fiecare nuc tăiat. Reclama se va înainta Serviciului Agricol sau Silvic — după cum e cazul — și numai după ce se va fi confirmat primirea ei — se va putea purcede la tăierea nucilor autorizați.

După ce nucii au fost tăiați, se va aviza Serviciul Agricol, care va cerceta și va elibera un bilet de liberă circulație, fără de care nu e permisă transportarea nucilor cu nici un fel de vehicul. Cărașul, care

nu va avea acest bilet, se va pedepsi deopotrivă cu proprietarul nucilor.

Controlul îndeplinirii condițiilor prevăzute mai sus e obligat să-l facă toți ofițerii de poliție judiciară și auxiliarii lor, membrii și secretarii Camerelor agricole și de comerț, Inspectorii Ministerului Agriculturii și oricare din personalul serviciilor exterioare agricole și silvice.

Organele de control vor dresa proces-verbal de contravenția făcută și vor opri tăierea nucilor, sau confiscarea mărfii — dacă e în drum.

Pedepsele cari se aplică sunt:

Art. 23. — Cei care taie, vând sau transmit, sub o altă formă și care transportă copaci de nuc tăiați sau material brut de orice fel, provenit din lemn de nuc, în alte condiții decât cele prevăzute în prezentul decret, se pedepsesc cu o amendă de 1500—2000 lei de fiecare nuc tăiat și 2000—3000 lei de fiecare metru cub de material transmis sau transportat, precum și cu confiscarea copacilor sau materialului.

Art. 24. — Cei care au exportat sau au fost surprinși exportând lemn de nuc sub orice formă, se pedepsesc cu o amendă de 3000—5000 lei de fiecare metru cub de material și cu confiscarea acestuia.

Se exceptează cei care au material aprobat la export prin decretele speciale din 1935. (I. D. R. No. 2051 și 2242).

Art. 25. — Ori de câte ori contravenientul este o societate comercială, quantumul amenzii va fi, în cazurile prevăzute în art. 23, de 1500—2000 lei, iar în cazurile prevăzute de art. 24, de 10.000—15.000 lei.

Dr. Ioan Groza
prefect

Pavel Grecu
dir. serv. Agr.

Camera de Agricultură a județului Arad

Nr. 4246.

Arad 1 Nov. 937.

Publicațiune (Vânzare de altoi)

Camera de Agricultură Arad va distribui și în acest an din pepinierele sale din Arad, Murășel, Gurahonț și Socodor altoi de pomi cu următoarele condițiuni:

1. Pentru regiunea de deal din jud. Arad, pomul se va vinde cu 10 lei, pentru regiunea de șes cu 15 lei, iar în alte județe cu 25 lei.

2. Cumpărătorul achită banii la casieria Camerei din Str. Gh. Popa 4 și cu bonul pri-

mit în fiecare zi dela 9 până la 4 d. m. își poate ridica pomișorii din depozitul nostru dela Murășel.

3. Când pomii se trimit pe C. E. R. se va plăti cu 2 lei mai mult pentru ambalat (impachetat) și cheltuelile de expediere până la gara Aradul-Nou sau Arad.

4. În condițiunile de mai sus se trimit altoi și cu ramburs.

5. Cererile se satisfac în ordinea intrării lor, cele de peste 50 altoi vor trebui să fie aprobate deosebit de Comitetul de direcție al Camerei.

6. Cumpărătorii sunt rugați a se conforma dispozițiilor fixate de Cameră. Orice reclamație se adresează în scris Camerei și nu personalului care servește.

Avem *Persici* pentru lunile Iunie, Iulie, August, Sept., Oct. 25 varietăți.

Peri de vară, toamnă și iarnă 9 varietăți.

Meri de vară, apoi *Jonathan*, *Batul* și *Pepping* de Londra.

Pruni: *Agan*, *Bistriți*, *Victoria*, *Jefferson*, *Reinclande*, *Alihan* și verde.

Caiși: *Mellheur* de Hongrie.

Cireși: *Baltavar*, *Badacion*, *Germersdorf*.

Vișini: *Ioșica*, *Hortenzia*.

Desființându-se două pepiniere din Arad se vând și altoi mai tineri de măr și păr cu preț mai redus.

Pomii cari se cumpără dela Gurahonț și Socodor, se achită la Administrația fermelor de acolo

Președinte :

Dr. Adam Iancu
deputat, proprietar

Secretar :

Pavel Grecu
ing. agr. inspector

Cererile pentru altoirea de viță în sensul legii se înaintează serviciului agricol cel mai târziu până la 15 Ianuarie din partea Serviciului agricol Arad, însă s'a cerut, a se înainta mai de vreme, ca să fie vreme pentru facerea cercetărilor cuvenite. Formularele de cerere sunt la Serviciul Agricol.